

ASSER INSTITUTE

Centre for International & European Law

Financieel
jaarverslag **2023**

**Stichting T.M.C. Asser Instituut
Den Haag**

Financieel Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Bericht Raad van Toezicht	3
Bestuursverslag	5
Jaarrekening 2023	17
Balans op 31 december 2023 (na resultaatbestemming)	18
Staat van baten en lasten over 2023	20
Kasstroomoverzicht over 2023	21
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2023	22
Baten	34
Overige gegevens	39

Inleiding

In het jaar 2023 vergaderde de Raad van Toezicht 5 keer, 2 maal in persoon en 3 maal in een digitale bijeenkomst. Hiervoor is gekozen opdat zoveel mogelijk leden van de Raad aanwezig zullen kunnen zijn bij de reguliere bijeenkomsten van de Raad.

Het Asser Instituut stond voor een serie uitdagingen in 2023. Deel twee van de modernisering van het gebouw bracht hogere kosten met zich mee dan eerder geraamd. Het doel van de verbouwing was een duurzame werkomgeving te garanderen en een plek te creëren waar men met plezier en op een productieve manier zich kan inzetten voor de missie van Asser.

Verder werd de zoektocht naar een nieuwe academisch directeur voor het Instituut voortgezet, nadat een tweede wervingsronde midden 2023 strandde. Er werd gekozen voor begeleiding van dit proces door een professioneel recruitment bureau, in de verwachting dat dit tot een snelle selectie van enkele goede kandidaten zal leiden. Deze wervingsronde liep nog aan het einde van 2023.

Om tijdelijk te voorzien in de functie van academisch directeur heeft dr. Christophe Paulussen op verzoek van de Raad van Toezicht op zich genomen deze taak waar te nemen. De Raad is hem hiervoor zeer dankbaar. Eind 2023 werd ook een nieuwe zakelijk directeur gevonden in de persoon van dr. Kasper Vrolijk die in 2024 vertrekkend zakelijk directeur drs. Gert Grift zal opvolgen.

In 2023 verlieten professor dr. André Nollkaemper (decaan van de rechtenfaculteit Universiteit van Amsterdam) en professor mr. Ivo Giesen (Universiteit Utrecht, vertegenwoordiger van het college van decanen) de Raad van Toezicht. Zij hadden beide kwaliteitszetels in de Raad, en bezetten die niet langer. We waren blij om in professor dr. Mireille van Eechoud (decaan van de rechtenfaculteit, Universiteit van Amsterdam) en professor dr. Ronald Janse (Open Universiteit, vertegenwoordiger van het college van decanen) hun opvolgers te kunnen verwelkomen.

Prof. Dr. E. Lijnzaad
Voorzitter Raad van Toezicht T.M.C. Asser Instituut

Bericht Raad van Toezicht

Toezicht in 2023

In 2023 vergaderde de Raad van Toezicht (RvT) 5 keer met het bestuur. De belangrijkste onderwerpen op de agenda waren de werving van de bestuursvoorzitter/wetenschappelijk directeur, de implementatie van het convenant over de samenwerking tussen de Universiteit van Amsterdam (UvA) en het T.M.C. Asser Instituut (hierna Stichting), de opvolging van de zakelijk directeur, en de financiële stand van zaken en diverse grotere projecten (Oekraïne en GCTF-AU).

Samenstelling, benoeming en selectie

De samenstelling en taken van de RvT zijn vastgelegd in de statuten. De RvT bestaat uit vijf personen, worden benoemd, geschorst en ontslagen door het College van Bestuur van de UvA, en bestaat uit vertegenwoordigers van de UvA, de internationale gemeenschap in Den Haag, vertegenwoordigers uit het bredere internationale werkveld, en de Nederlandse Faculteiten der Rechtsgeleerdheid, waarbij de decanen van de Nederlandse universiteiten de laatste voordragen. De leden van de RvT treden af op 31 december van het jaar dat zij vijf jaar in functie zijn geweest (en zijn eenmaal her-noembaar). De hoofdtaak van de RvT is het toezien op het beleid van het (uitvoerend) bestuur, waaronder het goedkeuren van de strategische beleidsagenda en beleidsplannen (incl. begroting en een indicatieve meerjarenbegroting). De RvT vergadert ten minste viermaal per jaar.

Remuneratie- en audit-commissie

De leden van het bestuur zijn in dienst van de UvA en gedetacheerd bij de Stichting. De CAO regelt hun beloning volgens de Nederlandse Universiteiten (VSNU). Jaarlijks vindt een evaluatie- en functioneringsgesprek plaats met leden van het bestuur en de voorzitter van de RvT. Een auditcommissie is ingesteld om de RvT bij te staan in zijn controlerende taak en toezichthoudende rol, in het bijzonder op het gebied van financiële zaken en risicomanagement. Deze commissie bestaat uit Drs. G. Reus-Deelder.

Leden Raad van Toezicht in 2023

- Prof. Dr. E. Lijnzaad (voorzitter)
- Prof. Dr. P.A. Nollkaemper (per 01/01/2024 opgevolgd door Prof. Dr. M. van Eechoud)
- Prof. Dr. I. Giesen (per 01/09/2023 opgevolgd door Prof. Dr. R. Janse)
- Drs. G. Reus-Deelder
- Prof. Mr. B. Smulders

Rooster van aftreden

<u>Lid</u>	<u>Aangetreden</u>	<u>Einde eerste termijn</u>	<u>Maximale zittingsduur tot</u>
Prof. Dr. Lijnzaad	1/4/2021	31/12/2026	31/12/2031
Prof. Dr. Van Eechoud	1/1/2024	31/12/2028	31/12/2033
Drs. G. Reus-Deelder	1/4/2021	31/12/2026	31/12/2031
Prof. Mr. B. Smulders	1/4/2021	31/12/2026	31/12/2031
Prof. Dr. R. Janse	1/9/2023	31/12/2028	31/12/2033

Vergoedingsbeleid

Leden van de RvT ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurslidmaatschap, noch voor het bijwonen van bestuursvergaderingen. Zij hebben recht op een niet-bovenmatige vergoeding van de door hen in de uitvoering van hun functie redelijkerwijs gemaakte kosten.

Goedkeuring financieel jaarverslag

In dit financieel jaarverslag zijn het bestuursverslag en de jaarrekening over 2023 opgenomen van de Stichting. De door het bestuur opgestelde jaarrekening is gecontroleerd door Van Ree Accountants. De auditcommissie heeft de jaarrekening uitvoerig besproken met het uitvoerend bestuur, de controller en de externe accountant. De RvT heeft vervolgens, in aanwezigheid van de externe accountant, het jaarverslag met het bestuur besproken. De RvT heeft vastgesteld dat dit verslag voldoet aan alle voorschriften en aan de eisen van 'good governance' en transparantie. Op grond van de bespreking, de controleverklaring en het bijbehorende verslag keurt de RvT de jaarrekening goed. De RvT stemt in met de verdeling van het exploitatieresultaat, hiervoor wordt naar de resultaatbestemming verwezen. De RvT heeft in de vergadering van 29 mei 2024 de jaarrekening 2023 goedgekeurd.

Bestuursverslag

Doelstelling

Het T.M.C. Asser Instituut is opgericht in 1965 en sinds 1994 een stichting. Het is een interuniversitair onderzoeks- en kenniscentrum voor internationaal privaatrecht en publiekrecht en Europees recht, gevestigd in Den Haag en verbonden aan de UvA. Volgens Artikel 2 van de statuten heeft de Stichting als doel de 'bevordering en ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs op het gebied van het internationaal recht en op het gebied van het Europees recht'. De Stichting streeft daarbij naar een 'sterke kenniscyclus op het gebied van internationaal en Europees recht, met inbegrip van de internationale en Europeesrechtelijke aspecten van andere rechtsgebieden, door het onderhouden van relaties met in Den Haag, Stad van vrede en recht, gevestigde instellingen, in het bijzonder internationale juridische instellingen en ministeries'.

Bestuur

Het stichtingsbestuur bestaat statutair uit twee leden, die tevens de directie van het instituut vormen. De positie van wetenschappelijk directeur wordt per 1 december 2023 tijdelijk ingevuld door Dr. C. Paulussen. Nevenfuncties: Raad van Toezicht en Associate Fellow rule of law responses to terrorism, International Centre for Counter-Terrorism (ICCT); Steering Committee, Netherlands Network for Human Rights Research; Algemeen Bestuur, Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Internationaal Recht; Hoofdredacteur 'Security and Human Rights (Monitor)', Netherlands Helsinki Committee; Redactielid 'Journal of Human Trafficking, Enslavement and Conflict-Related Sexual Violence' en 'Perspectives on Terrorism'; Board of Advisors to the Editorial Board, Yearbook of International Humanitarian Law; Raad van Advies, Fund for Redress for International Crimes, Amsterdam University Fund. Drs. G.C. Grift was gedurende 2023 zakelijk directeur en heeft per 1 maart 2024 afscheid genomen. Dr. K. Vrolijk is per 1 februari 2024 gestart als nieuwe zakelijk directeur. Nevenfuncties: Raad van Toezicht, International Centre for Counter-Terrorism (ICCT); Lid Adviescommissie, VSBfonds; Adviseur, Vreedefonds; Lid Selectiecommissie, VSBfonds bij Universiteit Maastricht en UvA; Senior Fellow, London School of Economics; Visiting Lecturer, University of Göttingen.

Ondernemingsraad en vergaderingen

Per 1 maart 2023 heeft de ondernemingsraad (OR) de volgende samenstelling:

- Tom Rietmeijer, voorzitter
- Geoff Gordon, vice-voorzitter
- Carl Emilio Lewis
- James Sexton
- Maylis Luna

Eind november 2023 is Geoff Gordon om persoonlijke redenen uit de OR gestapt. Vanwege de korte tijd dat de OR nog in functie was, is destijds besloten geen vervanger aan te stellen. Eva Da Costa vervult de rol van Ambtelijk Secretaris, maar is geen lid van de OR.

De ondernemingsraad heeft in 2023 vier vergaderingen met het (uitvoerende) bestuur gehouden, en één keer een Artikel 24 overleg met de RvT en het bestuur. Hierbij kwamen aan bod terugkerende zaken zoals het jaarverslag en de begroting, en is vooral veel aandacht besteed aan de werkomstandigheden. Belangrijke dossiers in 2023 waren: de renovatie van het gebouw, de vacature wetenschappelijk als ook zakelijk directeur, en mogelijkheden omtrent contacturen HR-persoon.

Waarden, visie en missie

Waarden: De Asser gemeenschap is een maatschappelijk ingestelde gemeenschap die zich inzet voor excellentie, integriteit, inclusiviteit en publieke waarden bij het uitvoeren van fundamenteel en toegepast onderzoek, het aanbieden van onderwijs en trainingen, en het informeren van de rechtspraktijk, beleidsontwikkeling en het publieke debat.

Visie: We stellen ons een wereld voor waarin lokale, nationale en transnationale publieke belangen worden beschermd en bevorderd door internationaal en Europees publiek- en privaatrecht. Dit wordt ondersteund door kritische reflectie die bevorderlijk is voor handelingsperspectieven om onze mondiale uitdagingen het hoofd te bieden.

Missie: De Stichting wil bijdragen aan de ontwikkeling van internationaal en Europees publiek- en privaatrecht door het zelfstandig uitvoeren van fundamenteel, beleidsgericht en toegepast juridisch onderzoek, alsmede door het initiëren en faciliteren van academische en expertmeetings, onderwijs (voor professionals) en publieke evenementen die tot doel hebben kennis van internationaal en Europees recht te verspreiden.

Met de strategische onderzoeksagenda '[Rethinking public interests in international and European law \(2022-2026\)](#)' richt de Stichting zich op het thema van publieke belangen. Middels deze onderzoeksagenda wil het instituut het inzicht bevorderen in de wijze waarop publieke belangen worden begrepen, geïdentificeerd, gebruikt, (opnieuw) gevormd, en hoe ze functioneren in internationaal en Europees publiek- en privaatrecht en instellingen. Tegelijkertijd willen wij onderzoeken hoe publieke belangen bijdragen tot de (her)vorming van internationaal en Europees publiek- en privaatrecht en instellingen. Onderzoek kan zowel beschrijvend (de analyse van het gebruik van publieke belangen) als normatief (denk aan vragen omtrent legitimiteit) van aard zijn.

Deze missie en onderzoeksagenda zetten we om in strategische speerpunten en operationaliseren we naar vier aandachtsgebieden. De strategische speerpunten en activiteiten zijn:

- Onafhankelijk onderzoek (zowel fundamenteel als toegepast),
- Kennis verspreiding via (professioneel) onderwijs en maatschappelijke betrokkenheid, zowel in de rechtspraktijk, beleidsontwikkeling en het publieke debat.

De vier aandachtsgebieden binnen de onderzoeksagenda zijn:

- In the public interest: accountability of the state and the prosecution of crimes. *Coördinator: Christophe Paulussen*
- Regulation in the public interest: Disruptive technologies in peace and security. *Coördinator: Berenice Boutin*
- Public interests and practices within international and European institutions. *Coördinator: Geoff Gordon*
- Transnational public interests: constituting public interests beyond and below the state *Coördinator: Antoine Duval*

Samenwerking met Universiteit van Amsterdam

Sinds 1 september 2020 is de huidige samenwerkingsovereenkomst tussen de Stichting en de UvA van kracht. Met deze overeenkomst verbinden de UvA, in het bijzonder de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (FdR), en het instituut zich tot onderlinge afstemming van de onderzoeksagenda's, waarbij de strategische beleidsagenda van de UvA leidend is, en tot samenwerking op het gebied van valorisatie en onderwijs voor professionals. De interuniversitaire taken van het instituut blijven gehandhaafd en zijn in de overeenkomst geborgd.

Door de samenwerkingsovereenkomst is de financiële bijdrage van de UvA aan het instituut tot 2030 gegarandeerd. Daarnaast kan de Stichting ook een beroep doen op de output-gerelateerde budgetcomponenten van UvA, zoals de *matching* van extern gefinancierde (onderzoeks)projecten en het promotiebudget dat na afronding van een proefschrift wordt toegekend. Omdat de UvA in de nieuwe overeenkomst een doorslaggevende stem krijgt bij het benoemen van de RvT, is het instituut vanaf 2020 een aan de UvA gelieerde instelling en wordt de jaarrekening van de Stichting geconsolideerd in de jaarrekening van de UvA.

In 2022 kwamen UvA-FdR en de Stichting een convenant overeen, waarin de uitvoering en invulling van de samenwerkingsovereenkomst voor de komende vijf jaar is vastgelegd. Daarin ligt het accent op gemeenschappelijke onderzoeksprojecten, onderwijs voor professionals, en valorisatie. In 2023 is een groot aantal activiteiten in samenwerking met de UvA ondernomen en verder uitgebreid. Daarnaast is sterk ingezet op het opbouwen van een structurele samenwerking op het gebied van onderzoek, onderwijs en valorisatie. Belangrijke samenwerkingsprojecten in 2023 waren:

Onderzoek

- Door het NWO gefinancierd onderzoek DILEMA (Designing International Law and Ethics into Military Artificial Intelligence).
- Leerstoel wapenbeheersing bij FdR: De nieuwe leerstoel is ingesteld namens het instituut, met steun van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Promovendi onder gezamenlijke supervisie van medewerkers van FdR en het instituut.

Onderwijs

- Onderwijs (incl. Lesgeven en scriptiebegeleiding van onderzoekers bij FdR).
- Benchmark studie voor een Executive Master 'Internationale Vrede, Recht en Veiligheid' in Den Haag.

Valorisatie

- Betrokkenheid van verschillende FdR-onderzoekers bij het instituut haar lezingenreeksen, seminars, conferenties en andere publieke evenementen.

Activiteiten in 2023

Het instituut richtte zich ook in 2023 op zijn core mission: de uitbouw van haar onderzoeksportefeuille en de versterking van het wetenschappelijk profiel. Het kader hiervoor wordt gevormd door de in 2021 vastgesteld strategische onderzoeksagenda 'Rethinking public interests in international and European law' (zie hierboven voor meer informatie). Vanuit ons mandaat als onderzoeksinstituut en deze meer specifieke onderzoeksagenda volgen wij onze ambitie om deze kennis om te zetten naar onderwijs (bij verschillende universiteiten), en trainingen en evenementen (voor zowel professionals als beleidsmedewerkers en het bredere publiek, en binnen ons interuniversitair netwerk).

Daartoe werd in het verslagjaar een nog groter aantal aan onderzoek-gerelateerde activiteiten (symposia, trainingen, samenwerkingen met maatschappelijke partners etc.) georganiseerd dan in het voorgaande jaar, grotendeels in persoon en een aantal in een hybride format. De belangrijkste hierbinnen zijn onze jaarlijkse trainingen (zoals op het gebied international (criminal) law, counter-terrorism, artificial intelligence, en 'business and human rights') en activiteiten binnen het maatschappelijk debat (zoals onze samenwerking met Movies that Matter, en het middelbare scholenproject over internationaal recht met de Gemeente Den Haag). Verder zijn bestaande activiteiten bij universiteiten op het gebied van onderwijs (en daarbij behorende begeleiding van studenten en scripties) behouden en waar mogelijk verder uitgebouwd, zoals met de UvA, en de Universiteiten van Leiden, Utrecht, en Brussel. Daarnaast werden onderzoeks- en capacity building projecten in opdracht van derden uitgevoerd, met in 2023 als belangrijkste partners het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Europese Unie (EU), de Nederlandse Organisatie van Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en het Global Counterterrorism Forum (GCTF). De onderzoeksoutput, (onderzoeks)projecten en evenementen worden in meer detail toegelicht in het (inhoudelijke) jaarverslag van het instituut.

Global Counterterrorism Forum (GCTF)

In 2015 heeft de Stichting, op verzoek van de toenmalige co-voorzitters van het Global Counter Terrorism Forum (GCTF), het penvoerderschap op zich genomen voor de in Den Haag gevestigde 'Administrative Unit' van het GCTF en is daarmee verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de eenheid. In 2022 werd hiervoor een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst gesloten met de EU, de

huidige co-voorzitter van het GCTF, die van kracht is tot en met 2026. Het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken bleef in het verslagjaar de belangrijkste financier van de GCTF gerelateerde activiteiten, samen met de EU, welke van kracht is tot en met 2026. Beide financiers zijn bezig in het proces financiële ondersteuning aan het GCTF te verduurzamen voor de komende jaren. Naast het penvoerderschap van de Admin Unit voert het Asser instituut in opdracht van de Amerikaanse overheid ook enkele inhoudelijke projecten voor het GCTF uit.

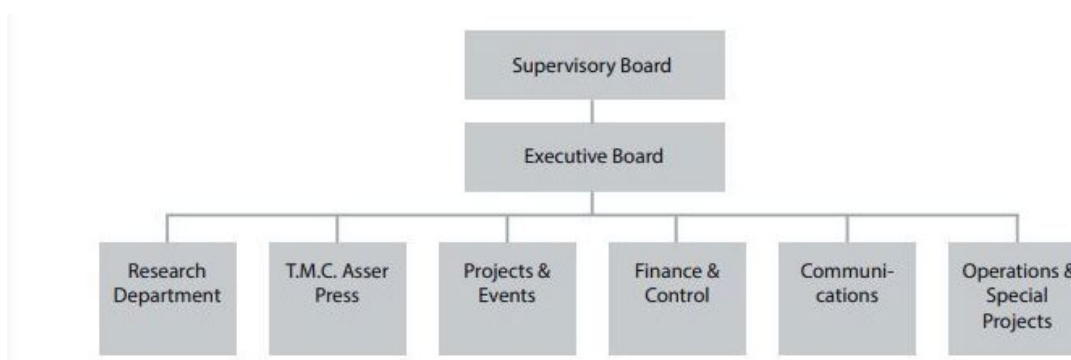
Asser Press

Asser Press, de uitgeverij van de Stichting, gaf in 2023, naast 18 journal uitgaven, 17 boeken uit. De journals en boeken zijn belangrijke referenties in haar respectievelijke werkvelden. De journals betreffen de Netherlands International Law Review (NILR), de Hague Journal on the Rule of Law (HJRL), de European Business Organization Law Review (EBOR), de International Sports Law Journal (ISLJ), en het Nederlands Internationaal Privaatrecht (NIPR). De belangrijkste terugkerende thema's bij boeken waren het internationaal strafrecht, mensenrechtenrecht, Europees recht, en internationaal humanitair recht. Uitval door ziekte heeft geleid tot een lager aantal publicaties, hetgeen samen met hogere personeelslasten in 2023 een lager resultaat heeft opgeleverd.

Organisatie

De Stichting zet zich actief in om een open, veilige en duurzame organisatie te zijn waar reflectie en ontwikkeling hoog in het vaandel staan, met als doel in verbinding te staan met (en inspelen op) de belangrijke thema's in de wetenschap en maatschappij. Per 1 december 2023 heeft Dr. Christophe Paulussen de rol van waarnemend academisch directeur op zich genomen, met als doel de continuïteit van het instituut en haar onderzoeksprioriteiten te waarborgen, nadat gedurende 2023 er geen academisch directeur aanwezig was.

Organogram Asser Instituut

Personeel

In 2023 waren bij het instituut gemiddeld 56 medewerkers (50 FTE) in loondienst, waarvan 27 wetenschappelijk personeel (23.4 FTE), 20 ondersteunende staf (18 FTE), en 9 medewerkers (8.6 FTE) bij de GCTF Administrative Unit. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2022 toen gemiddeld 57 medewerkers (51.5 FTE) in loondienst waren bij de Stichting. In 2023 waren daarnaast 35 personen niet in loondienst betrokken bij de organisatie, waaronder consultants (4) en stagiairs (31). Verder waren in hetzelfde jaar 4 visiting fellows verbonden aan de organisatie, waaronder een Fullbright en Shelter City Fellow. Het gemiddelde verzuimpercentage bij werknemers in loondienst over 2023 was 4,4% (3,2% in 2022).

De organisatie is in de afgelopen jaren gegroeid, zowel de wetenschappelijke als ondersteunende staf. Door het toenemend aantal extern gefinancierde projecten, met daarbinnen een groter wordend aantal

evenementen en trainingen, als ook toename in extern onderwijs bij universiteiten en activiteiten in het publieke debat, is de vraag bij onderzoekers binnen projecten en ondersteunend personeel in het projecten bureau, alsmede de afdelingen evenementen en communicatie, toegenomen. De diverse pallet aan activiteiten van de organisatie, en de benodigde gespecialiseerde kennis, heeft de nodige inzet gevraagd om vacatures te vullen, en is een permanent aandachtspunt voor een relatief kleine organisatie.

Na een langdurige renovatie in 2023 en terugkeer naar kantoor na de coronapandemie is er ingezet op het versterken van de gemeenschapszin onder medewerkers. Hierbij was het doel de synergiën tussen onderzoeksafdelingen, als ook tussen wetenschappelijk en ondersteunende staf, te vergroten. In 2023 is verder de nadruk gelegd op een gebalanceerd en divers personeelsledenbestand. Onder andere met het idee om jong en talentvol personeel een kans te bieden in de wetenschap en de organisatie te bezetten met werknemers op verschillende treden in hun carrière heeft geleid tot het inzetten van meerdere junior onderzoekers en stagairs.

Huisvesting

In 2023 is de tweede en laatste fase van de grootschalige renovatie van het pand in eigendom van de Stichting afgerond. Dit met het oog op het garanderen van een duurzame werkomgeving waar medewerkers met plezier en op een productieve manier zich voor de missie van de organisatie kunnen inzetten. Als gevolg van de investeringen in warmtepomptechnologie, energiezuinige apparatuur, moderne luchtbehandeling en afronding van de reeds eerder ingezette transitie naar led-licht en bewegingsmelders voor licht, heeft het Instituut een energielabel A+++ voor het pand gekregen. Door alle energiebesparende maatregelen, verregaande isolatie en herstel tot een bouwkundig gezond pand kan het pand de komende 10 tot 20 jaar worden onderhouden middels regulier onderhoud. Inventarisatie van, en investeringen in, het reguliere onderhoud wordt gedaan volgens het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Duurzaamheid

Het is de ambitie van de Stichting om een voorloper te zijn in duurzaamheid en in die hoedanigheid zetten we op verschillende facetten van duurzaamheid in. Naast de recente renovatie van het pand wordt in samenwerking met ons reisbureau de CO2 uitstoot van vlieguren van onze werknemers, als ook van sprekers bij en deelnemers aan onze activiteiten, gecompenseerd. Verder worden waar mogelijk werknemers, sprekers en deelnemers ondergebracht in hotels die het duurzaamheid aspect onderschrijven. Zoals beschreven zetten we ook in op de duurzaamheid van de wetenschap door aandacht te geven aan jonge onderzoekers en bieden we mogelijkheden aan om zich in het academisch traject verder te ontwikkelen. Het is een toekomstige ambitie om een organisatie-breed beleid in te voeren waarbij aan verschillende andere aspecten van duurzaamheid aandacht wordt gegeven, bijv. catering.

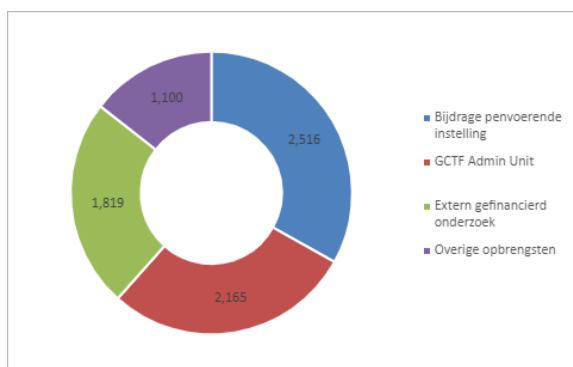
Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2023 is €291.000 negatief. Dit is lager dan het resultaat over 2022 (€38.000 positief) en het begrote resultaat (€73.000 negatief).

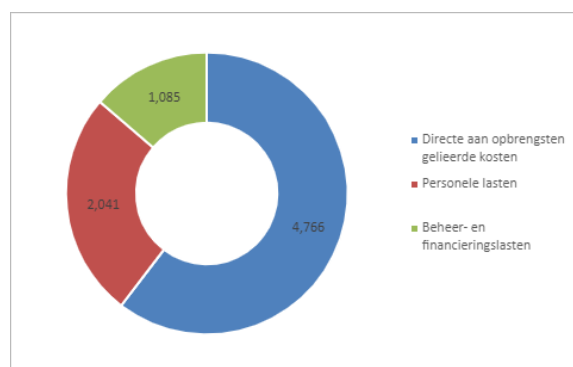
Baten en Lasten

De baten en lasten kunnen als volgt schematisch worden weergegeven:

Baten

Lasten

Afwijking baten ten opzichte van begroting

De totale bate is €732.000 lager dan begroot, wat wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Minder activiteiten bij de GCTF Admin Unit uitgevoerd dan de verwachting was ten tijde van het opmaken van de begroting.
- Tegenvallende UvA bijdragen omtrent afronding proefschriften
- Structureel lagere inkomsten uit educatie en evenementen.

Bijdrage penvoerende instelling

De Stichting ontvangt een basissubsidie van circa €2,3 miljoen van de UvA op jaarbasis. Aanvullend hierop is in 2023 €165.000 vanuit het matchingsprogramma en €73.000 aan promotiebijdrage van de UvA ontvangen.

Afwijking lasten ten opzichte van begroting

De totale lasten zijn €514.000 lager dan begroot, wat wordt veroorzaakt door:

- Minder activiteiten in de GCTF Admin Unit leiden ook tot lagere lasten. Echter, baten vielen tegen t.o.v. lasten en daarmee laat een lagere marge dan begroot zien. Daarnaast waren er kosten als gevolg van negatieve koerswisselingen.
- Algemene prijsstijgingen, o.a. zichtbaar bij huisvestings- en overige kosten en bij drukkosten van Asser Press.
- Hogere personeelslasten (zie hieronder) door aanpassing CAO, maar uiteindelijk lagere totale personele lasten dan begroot door het later of niet invullen van bepaalde vacatures.
- Extra verbouwingskosten, wat leidt tot hogere huisvestingskosten dan begroot.

Personele lasten

Desondanks dat personele lasten lager waren dan begroot zag 2023 een verhoging in absolute personeelskosten. Deze stijging wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de eenmalige uitkering en de salarisverhoging van 9% die per 1 augustus 2023 van toepassing werd in de CAO. De stijging in loonkosten kon maar gedeeltelijk doorberekend worden aan projecten. Verder is het aantal werknemers gedurende 2023 met 2 FTE gestegen ten opzichte van 2022, wat zorgt voor een stijging van €97.000 van de salarissen en premies. De afname in externe inhuur wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2022 extra inhuur op het secretariaat heeft plaatsgevonden. De ontwikkeling van de personele lasten in 2023 ten opzichte van 2022 kan samenvattend als volgt worden weergegeven:

Analyse salarissen

	2023
(x €1.000)	
Stijging salarissen en premies	501
Hogere doorberekening aan projecten	-189
Afname externe inhuur	-64
Overige mutaties	<u>36</u>
Totaal stijging	285

Genormaliseerd resultaat

Het genormaliseerde resultaat – het exploitatieresultaat na correctie voor incidentele inkomsten en uitgaven – komt uit op €338.000 negatief, lager dan dat over 2022 (€69.000 negatief). De aansluiting tussen het exploitatieresultaat en het genormaliseerde resultaat kan als volgt worden weergegeven.

	2023
(x €1.000)	
Resultaat boekjaar	-291 last
Incidentele lasten	
Bijkomende kosten renovatie	115
Eenmalige uitkering medewerkers	<u>45</u>
	160
Incidentele bate	
Vrijval reservering GCTF personele lasten 2018	<u>-207</u>
Genormaliseerd resultaat boekjaar	-338 last

De bijkomende kosten voor de renovatie hebben voornamelijk betrekking op de huur van en verhuizing naar een tijdelijke alternatieve locatie. Zoals boven aangegeven, het genormaliseerd resultaat leert dat de toegenomen personele lasten per 1 augustus 2023 niet in alle onderdelen van de inkomsten kunnen worden doorberekend. Zo is het van belang om de resultaten op educatie, trainingen en evenementen (tussentijds) te blijven monitoren en keuzes tussen negatieve resultaten en inhoudelijk (wetenschappelijk) belang van activiteiten nadrukkelijker af te wegen. Het overzicht van baten en lasten kan per activiteit als volgt worden weergegeven:

	Baten	Lasten	Marge
Extern gefinancierd onderzoek	1.827	1.654	173
GCTF	2.165	1.840	325
Publicaties	356	367	10-
Advisering	4	3	1
Verhuur en dienstverlening	41	-	41
(Regulier) onderwijs	82	131	49-
Coördinatie en management ICCT	-	28	28-
Interuniversitaire netwerken	70	109	39-
Educatie, trainingen en events	529	597	68-
Onderzoeksondersteuning en disseminatie	10	29	19-

Financiële positie

Solvabiliteit, weerstandsvermogen en current ratio

De solvabiliteit van de Stichting bedraagt per 31 december 2023 43% en is enigszins gedaald ten opzichte van vorig jaar (2022: 49%). De solvabiliteit laat de verhouding zien tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen. Het is een indicatie in hoeverre de Stichting de schulden op de lange termijn kan voldoen. Het weerstandsvermogen was 43% in 2023 (48% in 2022). Weerstandsvermogen is een indicator van eigen vermogen tot totale baten, en weerspiegelt de financiële weerbaarheid van de organisatie. De current ratio zakte in 2023 tot 0,99 (2022: 1,30). De current ratio geeft de verhouding van de vlottende activa tot kortlopende schulden weer, en is een graadmeter voor liquiditeit. Daarbij geeft een ratio van boven 1 aan dat kortlopende schulden kunnen worden voldaan met aanwezige vlottende activa. De organisatie hanteert, en heeft in de samenwerkingsovereenkomst met de UvA vastgelegd, een ondergrens voor solvabiliteit en het weerstandsvermogen van minimaal 25% en laat daarmee een goede financiële gezondheid zien in 2023. De current ratio viel in 2023 relatief tegen door grote incidentele uitgaven voor de grootschalige verbouwing die in dat jaar plaatsvonden.

De algemene reserve van de organisatie wordt ingezet als continuïteitsreserve, gezien de afhankelijkheid van de Stichting van projecten met een beperkte doorlooptijd (van één tot enkele jaren). Het risico op het niet of niet tijdig toegekend krijgen van nieuwe projecten wordt hiermee ondervangen. Een bijzonder risico betreft de bijdrage van het GCTF voor het beheer van de GCTF Administrative Unit en haar projecten, die een substantieel deel van de omzet van de Stichting uitmaakt. Het onverhoopt wegvallen van deze omzet zou, naast een structureel effect op de exploitatie, ook eenmalige transitiekosten met zich meebrengen. Omdat het eigen vermogen voor een groot deel bestaat uit vaste activa streeft de Stichting naar een meer omvangrijk, stevig eigen vermogen wat ook voor een substantieel deel bestaat uit werkkapitaal, dat op korte termijn beschikbaar is en daarmee de liquiditeit van de organisatie waarborgt.

Continuïteit, toekomstverwachting en risicobeheersing

De Stichting dient een algemeen belang en wordt merendeels met publiek geld gefinancierd. Tegelijk wordt verwacht dat we ondernemend zijn, met als doel om de publieke investering maximaal te laten renderen en voldoende inkomsten te verwerven om onze doelstellingen en missie te kunnen realiseren. Verder heeft de Stichting als kerntaak om excellent onderzoek uit te voeren en de hieruit gewonnen kennis buiten het wetenschappelijk kader te valoriseren. Het bestuur zoekt daarom naar een verantwoorde balans tussen haar wetenschappelijke, commerciële en ondernemende doelstellingen, en de risico's die het als toelaatbaar acht om deze doelstellingen te bereiken. De doelstelling en risico's worden in de meerjarenbegroting verwerkt. Vanuit het oogpunt van de financiële gezondheid van de Stichting zet het bestuur zich in om een begrotingstekort (zie ook de begroting 2024 hieronder) te minimaliseren volgens een risicomanagementbeleid. De hoofdpunten uit dit beleid zijn:

- Het afwegen van risico's is een structureel onderdeel van de planning- en control cyclus binnen de organisatie.
- Systemen van risicobeheersing en interne controle zijn waar nodig ingericht. Deze dienen om significante risico's te identificeren, realisatie van doelstellingen te bewaken, en naleving van wet- en regelgeving te waarborgen;
- Het (uitvoerend) bestuur is verantwoordelijk voor de systemen van risicobeheersing en interne controle, en de implementatie daarvan.
- Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de risicobereidheid: het bepalen van wat acceptabel is bij de (mate van de) risico's die genomen worden. De RvT houdt hierop toezicht.

In het komende jaar bouwt de Stichting voort op de traditie van onafhankelijk onderzoek, en zet zich in om het wetenschappelijk en maatschappelijk profiel van het instituut verder te versterken. Een belangrijk onderdeel van gedegen en innovatief onderzoek is het behoud en de verdere professionalisering van zijn interuniversitaire netwerk en activiteiten. In lijn met zijn missie en het beleid in de afgelopen jaren zal het instituut de nadruk blijven leggen op de rol en meerwaarde van de vertaalslag van kennis uit onderzoek naar zijn educatieve en maatschappelijke rol, bijvoorbeeld in

trainingen, bijeenkomsten en als partner in maatschappelijke initiatieven. We volgen hierbij de redenering dat deze valorisatie activiteiten ook dienen als belangrijke input voor (innovatief) wetenschappelijk onderzoek. Ook ontwikkeling van personeel en een leidende rol binnen de verschillende onderzoeksgebieden van het instituut is een ambitie.

De vaste kosten van het instituut (inclusief het beheer en personeel in vaste dienst) lagen het afgelopen jaar €609.000 boven de basissubsidie van de UvA. Het verschil moet gedekt worden uit de brutomarge op externe gefinancierde projecten op het gebied onderzoek, onderwijs, evenementen, en trainingen. In de periode 2019-2022 is de vereiste brutomarge gerealiseerd door het aantrekken van (meerjarige en gerenommeerde) extern gefinancierde projecten, die aansluiten bij de onderzoeksgebieden van het instituut. Ook in het afgelopen verslagjaar heeft extern gefinancierd onderzoek positieve financiële resultaten behaald. Een zorg blijft het rendement op onderwijs en evenementen, waarbij baten soms tegen de lasten tegenvallen. Het is hierbij belangrijk de processen en succesindicatoren beter te stroomlijnen en organiseren. Ook de samenhang met de strategische onderzoeksgebieden van het instituut en hoe deze meerwaarde tot elkaar hebben is een belangrijk punt ter evaluatie.

De capaciteit en slagkracht van de wetenschaps- en managementondersteuning – zoals financiën, HR, ICT, huisvesting – blijft, vooral gezien het een relatief kleine organisatie betreft, een permanent punt van aandacht. In het verslagjaar zijn stappen genomen om capaciteit en kennis vanuit de samenwerking met de UvA verder te benutten en te werk te stellen voor het instituut, bijvoorbeeld in educatie (zowel lesgeven als promotiebegeleiding), onderzoek(financiering) en communicatie. Daarnaast is procesmatig op verschillende terreinen ingezet om projecten en activiteiten efficiënter te laten verlopen (bijv. de introductie van een projectmanagement tool). Indien nodig wordt ervoor gekozen specialistische expertise en ondersteuning extern in te huren. Door de grootschalige renovatie van het gebouw in het verslagjaar is de huisvesting van het instituut voor de komende jaren gewaarborgd.

In het kader van het strategisch beleidsplan is eind 2021 een nieuwe meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2022-2026. De conclusie van de meerjarenbegroting is dat de financiële positie van het instituut op korte termijn gezond is, maar dat door het aflopen van enkele grote projecten vanaf 2024 een risico met betrekking tot de dekking van de overheadkosten optreedt, voornamelijk door het beëindigen van enkele grote langdurige projecten (zoals Matra, DILEMA, en de leerstoel wapenbeheersingsrecht), en het mogelijk aflopen van de GCTF-subsidies en -opdrachten. Alhoewel het wegvallen van baten uit deze projecten ook het wegvallen van projectmatige lasten met zich meebrengt, zijn, zoals eerder aangegeven, externe projecten noodzakelijk om de discrepantie tussen de UvA basissubsidie en vaste lasten voor personeel, huisvesting, en andere afschrijvingen van de organisatie te kunnen dekken.

Beheersing en controlesysteem

Risicomanagement is een vast en belangrijk onderdeel van de financiële en operationele planning- en control-cyclus binnen de Stichting en is opgenomen in ons strategisch (vierjaarlijks) en jaarlijks planningsproces. Zo wordt jaarlijks (jaarverslag), per kwartaal (managementrapportage) en real time (budgetoverzichten) gerapporteerd op verschillende niveaus in de organisatie. De zakelijk directeur is verantwoordelijk voor de interne risicobeheersing. De RvT, in het bijzonder de auditcommissie, houdt hierop toezicht en betreft daarbij het oordeel van de externe accountant (jaarlijks). Extern vindt toezicht en monitoring plaats door de UvA (conform het convenant) en middels visitaties via het Standaard Evaluatie Protocol (SEP) waar het, met name, de onderzoeksoutput betreft. Gezien het bovenstaande zijn we van mening dat de systemen van risicobeheersing en interne controle een redelijke mate van zekerheid bieden over de financiële verslagleggingsrisico's en dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Overzicht van belangrijkste risico's en desbetreffende maatregelen

Elke twee jaar organiseert de Stichting een interne inventarisatie van verschillende risico's. Deze risico-inventarisatie wordt met de RvT gedeeld en besproken, en de desbetreffende maatregelen afgestemd. De belangrijkste risico's en maatregelen zijn hieronder weergegeven.

- Extern gefinancierde projecten: extern gefinancierde (onderzoeks)projecten vormen een belangrijke basis voor de wetenschappelijke alsmede financiële activiteiten van de Stichting. Ondanks een redelijke accurate inschatting van de toekenning van projectfinanciering fluctueren toegezegde projecten van jaar tot jaar. Ook is er variatie in de grootte van een budget en duur van een project, alsook van andere belangrijke projectkenmerken zoals type financier en netwerk, dat een risico vormt voor een consistente en duurzame personeelsbezetting en financiering van activiteiten binnen de Stichting. Daarnaast kunnen door interne en externe factoren het contractuele proces of betaling beïnvloed worden, hetgeen vertragingen, budgetoverschrijdingen, en capaciteitsproblemen tot gevolg kan hebben. Om deze risico's te mijden:
 - Is een prognose op projectacquisitie op kwartaal basis relevant, met als ijkpunt de voorgenomen inkomende baten van projecten uit de meerjarenbegroting.
 - Is de tussentijdse monitoring en eindevaluatie (ten aanzien van de initiële budgettering en 'terms of reference') op projectniveau noodzakelijk.
 - Is een algemene financiële kwartaalanalyse en prognose nodig om een tussentijdse risico inschatting en bijsturing mogelijk te maken.
 - Is het stroomlijnen van processen gedurende het project (d.w.z. tijdens acquisitie, projectuitvoering en -management, en 'reporting') van belang.

- Personeel: het aantrekken van getalenteerde werknemers die passen binnen het diverse portfolio van activiteiten van de Stichting is een continue uitdaging, zowel bij wetenschappelijk als ondersteunend personeel. Door een hoge fluctuatie in de arbeidsmarkt, vooral bij wetenschappelijk personeel, is het behouden van expertise een punt van aandacht. Daarnaast is het belangrijk om de competenties van werknemers te blijven ontwikkelen om aan vragen uit de wetenschappelijke wereld en de markt te kunnen voldoen, alsook om werknemers op lange termijn professioneel te blijven ontwikkelen. Het gaat hier ook om het erkennen en waarderen van persoonlijke ambities en kwaliteiten, en de uitdaging om die diversiteit binnen een organisatie bij elkaar te brengen en als meerwaarde in te zetten. Verder is de aanzienlijke werkdruk een terugkerend punt van aandacht en is de werkcultuur een belangrijke 'asset' binnen de organisatie die gekoesterd moet blijven. Bovenstaande risico's worden gemeden door:
 - Aandacht voor jaar- en tussentijdse gesprekken met werknemers om ambities, verwachtingen en aandachtspunten in kaart te brengen en tussentijds op voortgang te evalueren.
 - Een goede samenwerking tussen het uitvoerend bestuur en de OR en met vertrouwenspersonen binnen verschillende lagen in de organisatie, de tussentijdse training van OR leden en evaluatie van belangrijke dossiers binnen de organisatie, en regelmatig tevredenheidsonderzoek bij werknemers belangrijk.
 - Een herijking van het beleid voor individuele beloning, teneinde behoud van waardevolle krachten te bevorderen en mensen te belonen voor hun inzet.

- Politiek: een deel van de extern gefinancierde projecten is afkomstig van ministeries of financiers die zijn gekoppeld aan ministeries of overheden (bijv. BuZa MATRA). Daarnaast is (indirect) de UvA subsidie afkomstig van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Veranderingen in politiek beleidsvorming kunnen daarom mogelijke risico's met zich meebrengen, o.a. de (thematisch) te voeren activiteiten, de financieringsbudgetten, en de voorwaarden verbonden aan financieringsaanvragen.
 - Nauwe banden met de relevante stakeholders en financiers worden onderhouden om een inventarisatie van deze risico's (en de grootte ervan) te maken.
 - Politieke veranderingen, zowel nationaal als internationaal, worden aandachtig gevolgd om mogelijke veranderingen in beleid te voorzien en passende maatregelen te nemen.

- ICT-infrastructuur: het onderhouden en verder ontwikkelen van de informatie en communicatiesystemen binnen de organisatie zijn van belang om processen efficiënt te laten verlopen. Vertraging op dit gebied, of onvoldoende investering hierin, kan de bedrijfsvoering negatief beïnvloeden o.a. op het gebied van projectmanagement, financiële controle en

rapportage, en ondersteuning van wetenschappelijke taken van het instituut. Verder zijn er een reeks van ontwikkelingen in data veiligheid waarop ingespeeld moet worden. Zodoende is de organisatie ingericht volgens:

- Nationale en internationale standaarden en maatregelen voor IT-veiligheid.
 - Regelmatige updates aan soft- en hardware en daarbij toetsing aan bestaande richtlijnen en “best practices”.
 - Het monitoren van IT-systemen om inzichten te verzamelen en mogelijke risico's te inventariseren.
-
- Regelgeving en integriteit: binnen het beheersingskader is voornamelijk Nederlands, Europees en in zekere mate internationale regelgeving relevant, o.a. regelgeving omtrent de Stichting (ANBI status) en GDPR-compliance. Daarnaast zijn tegen fraude een reeks van processen van kracht binnen de organisatie, o.a. het scheiden van uitvoerende en controlerende functies binnen de organisatie, het fiatteren van facturen, en steekproefsgewijze controle van projecten. Tevens zijn er mechanismen opgezet die personeelsgegevens en betalingsgegevens van personeel op meerdere manieren controleren.

Begroting 2024

De begroting 2024 toont een positief resultaat van €7.000. Aan de opbrengstenkant stijgt de UvA bijdrage. De forse stijging in personeelslasten in 2023 wordt hiermee gedeeltelijk gecompenseerd en daarnaast voldoen meer projecten aan de voorwaarden van het matchingsbudget. Daarnaast zullen strakkere afspraken en het aanscherpen van procedures binnen de organisatie over het lesgeven en een taakstelling op de evenementen tot een hogere marge moeten leiden. Aan de kosten kant is rekening gehouden met de doorontwikkeling van de website en ook vindt een reguliere inflatiecorrectie plaats. Naar verwachting zal de personele bezetting gelijk blijven. De begroting 2024 is in November 2023 vastgesteld door het uitvoerend bestuur en goedgekeurd door de RvT. De begroting kan als volgt vereenvoudigd worden weergegeven:

Begroting 2024	
(x € 1.000)	
Baten	
Bijdrage via de penvoerende instelling	2.835
Overige inkomsten	<u>6.518</u>
Totaal baten	9.353
Directe kosten	<u>6.049-</u>
Brutomarge	3.304
Lasten	
Personele lasten	2.175
Afschrijvingslasten	355
Huisvestingslasten	267
Overige lasten	<u>389</u>
	3.186
Financieringslasten	111
Exploitatieresultaat	<u><u>7</u></u>

Jaarrekening 2023

Balans op 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

Activa	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	4.926	3.817
Installaties	575	2
Computerapparatuur	49	55
Inventaris	87	64
Activa in ontwikkeling	-	120
	5.637	4.058
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	219	37
Overige vorderingen en overlopende activa	1.429	1.403
	1.648	1.440
Liquide middelen	388	1.745
Totaal Vlottende activa	2.036	3.185
TOTAAL ACTIVA	7.673	7.243

Passiva (x € 1.000)	31 december 2023	31 december 2022
Eigen vermogen	3.276	3.443
Voorzieningen	97	226
Langlopende schulden	2.233	1.125
Kortlopende schulden		
Crediteuren	81	31
Rekening-courant Universiteit van Amsterdam	348	118
Overige schulden en overlopende passiva	1.638	2.300
Totaal kortlopende schulden	2.067	2.449
TOTAAL PASSIVA	7.673	7.243

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023	2022
(x € 1.000)			
Baten			
Bijdrage via de penvoerende instelling	2.516	2.593	2.319
<i>Overige Inkomsten</i>			
Extern gefinancierd onderzoek	1.819	1.691	1.781
GCTF	2.165	2.928	2.219
Publicaties	365	347	420
Overige opbrengsten	735	773	681
	<u>5.084</u>	<u>5.739</u>	<u>5.101</u>
Totaal baten	<u>7.600</u>	<u>8.332</u>	<u>7.420</u>
Directe kosten	<u>4.766-</u>	<u>5.158-</u>	<u>4.739-</u>
Brutomarge	<u>2.834</u>	<u>3.174</u>	<u>2.681</u>
Lasten			
Personele lasten	2.041	2.304	1.756
Afschrijvingslasten	252	272	282
Huisvestingslasten	379	301	257
Overige lasten	353	300	302
	<u>3.025</u>	<u>3.177</u>	<u>2.598</u>
Financieringslasten	100	70	46
Exploitatieresultaat	<u>291-</u>	<u>73-</u>	<u>38</u>
Bestemming resultaat			
Ten laste van bestemmingsreserve			
Inhoudelijke ontwikkeling	57-	-	48-
Ten laste/gunste van algemene reserve	234-	73-	86
Totaal bestemd resultaat	<u>291-</u>	<u>73-</u>	<u>38</u>

Kasstroomoverzicht over 2023

(x € 1.000)	2023	2022
Bedrijfsresultaat	291-	38
Aanpassingen voor:		
- Mutaties in voorzieningen	7-	3-
- Afschrijvingen	<u>252</u>	<u>282</u>
	45-	317
Mutatie werkkapitaal:		
- Vorderingen	208-	193-
- Crediteuren	50	8-
- Rekening-courant Universiteit van Amsterdam	231	118
- Overige schulden en overlopende passiva	<u>661-</u>	<u>358</u>
	588-	275
Kasstroom uit operationele activiteiten	633-	592
Investerings in:		
- Materiële vaste activa	<u>1.832-</u>	<u>182-</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	1.832-	182-
Aflossing/opname lening UvA	<u>1.108</u>	<u>75-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	1.108	75-
Totaal kasstroom	1.357-	335
Mutatie liquide middelen		
- Saldo liquide middelen per 31 december	388	1.745
- Saldo liquide middelen per 1 januari	<u>1.745</u>	<u>1.410</u>
	1.357-	335

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2023

Algemeen

De Stichting T.M.C. Asser Instituut (hierna: de Stichting) heeft als doel de exploitatie en instandhouding van een wetenschappelijk instituut ter bevordering en ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs op het gebied van het internationale recht - omvattende het internationaal privaatrecht, het recht van de internationale handelsarbitrage en het volkenrecht - en op het gebied van het Europees recht.

De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door in haar wetenschappelijk instituut werkzaamheden en activiteiten te ontplooiën ter bevordering van de (internationale) rechtsorde. Valorisatie van wetenschappelijk onderzoek wordt mede bereikt door het uitgeven van boeken, tijdschriften en andere publicaties door de eigen uitgeverij onder de merknaam T.M.C. Asser Press.

Bij het opstellen van de jaarrekening is de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 'Kleine organisaties zonder winststreven (RJK C.1) toegepast.

Alle bedragen worden, tenzij anders vermeld, weergegeven in duizenden euro's.

Algemene Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Stelselwijziging

Na de afronding van de verbouwing in 2023 is het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) herzien, evenals de wijze waarop de Stichting het meerjarenonderhoud wil financieren. Naar aanleiding hiervan is gekozen voor het activeren van het onderhoud in plaats van het vormen van een voorziening groot onderhoud. Deze wijziging in behandeling van het onderhoud wordt gezien als een stelselwijziging. De stelselwijziging leidt tot een vrijval van de voorziening groot onderhoud. Over het toekomstig groot onderhoud zal worden afgeschreven. Het effect van de stelselwijziging is als volgt:

	Voor correctie	Correctie	Na correctie
(x € 1.000)			
Eigen vermogen per 1 januari 2023	3.443	124	3.567
Voorzieningen per 1 januari 2023	226	124-	102

Het effect van de stelselwijziging is conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving verwerkt als een rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen per 1 januari 2023.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Schattingswijziging

Na de afronding van de verbouwing is de afschrijvingssystematiek op het gebouw opnieuw beoordeeld. Uit deze beoordeling is gebleken dat afschrijven tot een restwaarde van het oorspronkelijke gebouw leidt tot een betere weergave van de waarde van het gebouw. Tot en met boekjaar 2022 werd de afschrijving van het gebouw gebaseerd op een restwaarde van nihil. De aangepaste afschrijving is verwerkt in de afschrijvingslast van het boekjaar 2023.

Presentatiecorrectie

Ten behoeve van een zuivere presentatie van de eigen inkomsten zijn de inkomsten uit extern gefinancierd onderzoek die betrekking hebben op mede subsidienten (waar de Stichting penvoerder is) en bijbehorende directe kosten niet verantwoord in de staat van baten en lasten 2023. De presentatiecorrectie heeft geen effect op het eigen vermogen en het exploitatieresultaat. Het vergelijkend cijfer is dienovereenkomstig aangepast.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de afschrijvingen of lagere marktwaarde. Afhankelijk van de vermoedelijke gebruiksduur vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Het instituut beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een materieel vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de reële waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de reële waarde. De reële waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden

Onderhanden projecten

Onderhanden projecten wordt verantwoord wanneer een project over de balansdatum heenlopen. De verantwoording van de post is gebaseerd op:

- De subsidievoorwaarden van het betreffende project
- Het verloop van de gesubsidieerde kosten gedurende de looptijd van het project.

Indien een actiefpost uit hoofde van een onderhanden project is gebaseerd op een bij de subsidieverstrekker ingediende tussentijdse afrekening, dan wordt deze post verantwoord als 'Nog te ontvangen op projecten' onder de overige vorderingen en overlopende activa.

In de toelichting op de balans wordt voor de materiële projecten de verantwoording verder uiteengezet.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Op de vorderingen wordt een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden in de waardering.

In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- Het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten

De baten worden hoofdzakelijk verkregen uit:

- a. Bijdrage van de penvoerende instelling (inclusief jaarlijkse subsidie, matching, en promotiebijdrage);
- b. Opbrengsten uit verstrekte toegepast en fundamenteel onderzoek en uitgebrachte adviezen;
- c. Opbrengsten uit opleidingen, trainingen en evenementen;
- d. Doelsubsidies van de verschillende ministeries ter ondersteuning van specifieke activiteiten op het gebied van onderzoek, onderwijs en documentatie; en
- e. Opbrengsten uit publicaties.

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Pensioenlasten

De personeelsleden zijn niet in dienst van de Stichting, maar bij de UvA. De pensioenaanspraken zijn door de UvA verzekerd bij het ABP. De Stichting heeft bij eventuele tekorten in het pensioenfonds geen verplichting tot aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premieverhogingen.

De te verwerken pensioenlast voor de pensioenaanspraken is gelijk aan de over de periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. De verschuldigde pensioenpremies worden in de rekening-courant met de UvA verwerkt.

Belastingen

De Stichting is bij de oprichting vrijgesteld van vennootschapsbelasting en heeft sindsdien activiteiten uitgevoerd die in lijn zijn met de destijds voorgenomen missie en visie. De financieringsbronnen van de Stichting zijn deels vrijgesteld en deels belast voor de omzetbelasting. Hierdoor kan de Stichting niet alle voorheffing in aftrek nemen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is in onderstaand overzicht weergegeven:

	Gebouwen en terreinen	Installaties	Computer-apparatuur	Inventaris	Activa in ontwikkeling	Totaal
(x € 1.000)						
Stand per 1 januari 2023						
Aanschafprijs	6.643	157	167	553	120	7.640
Cumulatieve afschrijvingen	2.826	155	112	489	-	3.582
	3.817	2	55	64	120	4.058
Mutaties in de boekwaarde						
Investerings	1.269	604	26	53	-	1.952
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	-	-	120-	120-
Desinvesteringen afschrijving	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	160-	31-	32-	29-	-	252-
	1.109	573	6-	24	120-	1.580
Stand per 31 december 2023						
Aanschafprijs	7.912	761	193	606	-	9.472
Cumulatieve afschrijvingen	2.986	186	144	518	-	3.835
	4.926	575	49	87	-	5.637
Afschrijvingspercentage	3,33%	20,00%	33,33%	20,00%	0,00%	
		10,00%				

Op gebouwen en terreinen wordt afgeschreven tot een restwaarde van €512.000. Het luchtbehandelingssysteem (onderdeel van de installaties) wordt in 10 jaar afgeschreven.

De reële waarde van het pand aan de R.J. Schimmelpennincklaan 20-22 te Den Haag is uitgebracht op 26 januari 2024 en bedraagt €5.250.000. De reële waarde geeft geen indicatie tot bijzondere waardevermindering van het pand.

Voor de financiering van de in 2017-2018 uitgevoerde renovatie is op 30 januari 2018 met de UvA een leningsovereenkomst van € 1,5 miljoen (looptijd 20 jaar, rente 3,75%) afgesloten. De UvA heeft hierbij als zekerheid bedongen het eerste recht van eerste hypotheek, gevestigd op het pand.

De in 2023 gerealiseerde tweede fase van de renovatie is eveneens gefinancierd door de UvA. Op 9 mei 2023 is een annuïtaire lening van €1,25 miljoen ontvangen (looptijd 20 jaar, rente 5,5%). Ook voor deze lening heeft de UvA als zekerheid bedongen het eerste recht van eerste hypotheek, gevestigd op het pand.

Wlottende activa

Voorraden

Onderhanden projecten

	Startdatum	Einddatum	Totale subsidie	Stand per 1 januari 2023			Jaaromzet 2023	Ontvangen minus doorgestort in 2023	Stand per 31 december 2023		
				Onderhanden werk	Nog te ontvangen/ vooruitbetaald	Vooruitont- vangen/ Nog te betalen			Onderhanden werk	Nog te ontvangen/ vooruitbetaald	Vooruitont- vangen/ Nog te betalen
Accountability Ukraine	1-09-23	31-12-24	1.870	-	-	-	91	10	-	80	-
Binnenvaart	1-12-22	30-06-23	39	-	-	-	37	-	-	37	-
CT Programme	1-01-23	31-12-23	-	-	-	-	63	79	-	-	16
Dilema (NWO)	2-06-20	31-03-24	616	-	44	-	131	154	-	20	-
ECSCCE	1-01-21	31-12-23	29	-	18	-	-	-	-	18	-
Elsa Lab	1-01-23	31-12-26	304	-	-	-	44	122	-	-	78
GCTF AU VS	5-05-15	31-12-22	9.216	-	469	-	1.800	1.620	-	648	-
GCTF AU Canada '19/'21	1-10-19	31-10-22	1.591	-	252	-	-	252	-	-	-
GCTF AU EU '20	1-01-20	31-12-23	390	-	158	-	145	5-	-	298	-
GCTF AU EU '23	1-01-23	31-12-23	1.180	-	-	1.180	759	5	-	-	417
Gemeente Den Haag Arms control	1-01-22	31-12-22	36	-	-	16	27	32	-	-	22
Gemeente Den Haag Feasibility study	1-01-22	31-12-22	26	-	-	26	26	-	-	-	-
Gemeente Den Haag Kennis- en onderwijsstad	1-08-20	31-12-22	81	-	-	3	-	3-	-	-	-
GS Fonds	1-01-16	1-09-20	1.130	-	-	6	-	-	-	-	6
Hera	1-09-16	30-08-19	333	-	-	2	-	-	-	-	2
ICL-TCL	1-01-24	31-12-24	-	-	-	82	137	179	-	-	124
Judgtrust	1-11-18	31-10-21	463	-	30	-	-	30	-	-	-
Law & journalists	22-01-20	31-12-22	160	-	59	-	-	114	-	59	55
Leerstoel wapenbeheersing	1-04-20	1-04-25	372	-	-	33	77	70	-	-	27
Matra Ukraine	1-07-20	30-06-24	1.897	-	-	176	536	541	-	-	181
Pax	1-11-20	31-10-22	99	-	13	-	-	13	-	-	-
Pax2	1-11-22	31-10-24	108	-	-	-	53	71	-	-	18
Phoenix	-	-	-	-	36	-	-	36	-	-	-
Quantum Delta	1-09-23	31-08-25	161	-	-	-	9	-	-	9	-
RAMP	1-09-21	31-08-24	263	-	-	66	102	-	-	35	-
Research safety journalists	21-11-23	21-05-24	83	-	-	-	12	66	-	-	55
Tepsa	1-10-23	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-
Unitar	1-11-22	31-10-23	16	-	-	-	17	12	-	4	-
US Aid	1-01-23	31-12-23	-	-	-	-	33	-	-	33	-
US State Arms Export	1-11-23	31-03-25	264	-	-	-	14	-	-	14	-
VW Democracy	1-10-21	30-09-24	300	-	-	148	127	-	-	-	21
WMD Bijdrage BuZa	1-01-22	31-12-22	-	-	19	-	21	43	-	-	3
				-	1.098	1.739	4.259	3.442	-	1.199	1.023

De balansposities 'Nog te ontvangen' en 'Vooruitontvangen/Nog te betalen' zijn respectievelijk verantwoord onder de overige vorderingen en overlopende activa ('Nog te ontvangen op projecten') en overige schulden en overlopende passiva ('Vooruitontvangen/Nog te betalen op projecten').

Vorderingen

Debiteuren

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Debiteuren	219	41
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-	4-
	219	37

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt:

	2023	2022
(x € 1.000)		
Stand per 1 januari	4-	-
Af: onttrekkingen	4	-
Af: vrijval	-	-
Bij: dotaties	-	4-
Stand per 31 december	-	4-

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Nog te ontvangen op projecten	1.199	1.098
Vooruitbetaald aan partners	28	50
Overlopende activa	176	202
Omzetbelasting	-	35
Waarborgsommen	26	18
	<u>1.429</u>	<u>1.403</u>

Voor de cijfermatige specificatie van de post 'Nog te ontvangen op projecten' verwijzen wij naar de toelichting op de onderhanden projecten.

Liquide middelen

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Bankrekeningen	<u>388</u>	<u>1.745</u>

Het gehele banksaldo per 31 december 2023 is direct opeisbaar zonder kosten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Algemene reserve	2.946	3.056
Bestemmingsreserves	<u>330</u>	<u>387</u>
	<u>3.276</u>	<u>3.443</u>

Het verloop van het eigen vermogen is in onderstaand overzicht weergegeven:

	Algemene reserve	Bestemmings- reserve Inhoudelijke ontwikkeling	Totaal
(x € 1.000)			
Stand per 1 januari 2023	3.056	387	3.443
Stelselwijziging per 1 januari 2023	124	-	124
Stand per 1 januari 2023 na stelselwijziging	3.180	387	3.567
Resultaatbestemming boekjaar	234-	57-	291-
Toevoegingen	-	-	-
Onttrekkingen	-	-	-
Vrijval	-	-	-
Stand 31 december 2023	2.946	330	3.276

Algemene reserve

De algemene reserve wordt ingezet als continuïteitsreserve, gezien de afhankelijkheid van de Stichting van projecten met een beperkte doorlooptijd (tot enkele jaren). Het risico op het niet of niet tijdig toegekend krijgen van nieuwe projecten wordt hiermee ondervangen.

De vrijval van de voorziening groot onderhoud als gevolg van de stelselwijziging is in de algemene reserve per 1 januari 2023 verwerkt.

Bestemmingsreserve 'Inhoudelijke ontwikkeling'

De middelen uit deze bestemmingsreserve kunnen uitsluitend worden gebruikt ter aanvulling op middelen die reeds beschikbaar zijn in de normale exploitatie van de Stichting en dienen ter bevordering van:

- Ontwikkeling en innovatie van onderwijsactiviteiten;
- Ontplooiing en stimulering van wetenschappelijke evenementen en congressen mits passend bij de missie en strategie voor zover er geen andere fondsen beschikbaar zijn of kunnen worden gevonden;
- Het bevorderen van publicaties op zogenaamde "open access" fora;
- Ter verstrekking van bijdragen aan het verblijf van visiting fellows;
- Het bevorderen van promotieonderzoek door middel van het incidenteel voorfinancieren van promotieplaatsen en medefinanciering van de begeleiding van promovendi.

De resultaatbestemming van het boekjaar bestaat uit een onttrekking van €57.000 ter dekking van de salariskosten van een promoverende medewerker vanaf september 2021. Hiermee wordt promotieonderzoek bevorderd.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Voorziening WW uitkering	-	18
Voorziening groot onderhoud	-	124
Overige voorzieningen	97	84
	<u>97</u>	<u>226</u>

Voorziening WW-uitkering

Met het oog op de in de toekomst te verwachten uitgaven is een voorziening WW-uitkering op de balans opgenomen. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de opgebouwde rechten van de medewerkers die gebruik maken van de regeling, en een schatting van hun kansen op de arbeidsmarkt. Gedurende '23 zijn de opgebouwde rechten voor de betreffende medewerkers ten einde gekomen. Ultimo '23 is geen sprake van medewerkers met opgebouwde rechten waarvoor een voorziening getroffen moet worden.

Voorziening groot onderhoud

Als gevolg van de stelselwijziging is de voorziening groot onderhoud per 1 januari 2023 vrijgevallen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreffen een voorziening ter dekking van de jubileumuitkeringen die aan medewerkers worden verstrekt en een voorziening voor transitievergoedingen die waarschijnlijk uitgekeerd gaan worden aan medewerkers met een tijdelijk contract.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Voorziening WW-uitkering	Voorziening groot onderhoud	Overige voorzieningen	Totaal voorzieningen
(x € 1.000)				
Stand per 1 januari 2023	18	124	84	226
Stelselwijziging per 1 januari 2023	-	124-	-	124-
Stand per 1 januari 2023 na stelselwijziging	18	-	84	102
Af: onttrekkingen	11-	-	16-	27-
Af: vrijval	7-	-	6-	13-
Bij: dotaties	-	-	35	35
Stand per 31 december 2023	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>97</u>	<u>97</u>

Langlopende schulden

De langlopende schuld betreft twee leningen ontvangen van de UvA ter financiering van de renovatie van het pand aan de R.J. Schimmelpennincklaan 20-22 te Den Haag.

	Langlopend deel	Kortlopend deel	Looptijd langer dan 5 jaar
(x € 1.000)			
Lening 1	1.050	75	750
Lening 2	1.183	37	1.057
Totaal	2.233	112	1.807

Lening 1

De looptijd bedraagt 20 jaar, waarbij jaarlijks een bedrag van €75.000 wordt afgelost. Het rentepercentage op de lening bedraagt 3,75% per jaar. Bij de lening zijn de volgende zekerheden overeengekomen:

- Eerste recht van eerste hypotheek, te vestigen op het pand.
- De geldverstrekker deelt in alle niet achtergestelde zekerheden die door de Stichting zijn of worden verstrekt.
- De Stichting zal het pand niet verkopen zonder schriftelijke instemming van de UvA, noch in sale-and-leaseback constructies betrekken.

Lening 2

Dit betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 20 jaar en een jaarlijkse annuïteit van €104.599. Het rentepercentage op de lening bedraagt 5,50% per jaar. Bij de lening zijn de volgende zekerheden overeengekomen:

- Eerste recht van eerste hypotheek, te vestigen op het pand.
- De geldverstrekker deelt in alle niet achtergestelde zekerheden die door de Stichting zijn of worden verstrekt.
- De Stichting zal het pand niet verkopen zonder schriftelijke instemming van de UvA, noch in sale-and-leaseback constructies betrekken.

Op 18 juli 2023 is een hypotheekakte betreffende beide leningen bij de notaris gepasseerd.

Kortlopende schulden

Rekening-courant Universiteit van Amsterdam

In de rekening-courant worden gedurende het boekjaar de volgende mutaties verwerkt:

- De bate inzake de bijdrage van de UvA aan de Stichting
- De last inzake de doorbelasting van personeel van de UvA aan de Stichting

De rekening-courant wordt in overeenstemming met het convenant vereffend in 2024.

Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2023	31 december 2022
(x € 1.000)		
Vooruitontvangen/nog te betalen op projecten	1.023	1.738
Personele verplichtingen	167	199
Kortlopend deel langlopende schuld	112	75
Omzetbelasting	76	-
Overlopende passiva	260	288
	<u>1.638</u>	<u>2.300</u>

Voor de cijfermatige specificatie van de post 'Vooruitontvangen/nog te betalen op projecten' verwijzen wij naar de toelichting op de onderhanden projecten. Onder de personele verplichtingen is de reservering opgenomen in verband met verlofuitkeringen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De Stichting is ultimo 2023 gebonden aan de volgende verplichtingen:

- Huurverplichting pand Parkstraat 183 te Den Haag van jaarlijks €100.000 tot en met 31 oktober 2026.
- Huurverplichting print- en kopieerapparatuur van €3.877 tot en met juni 2024.

Baten

Bijdrage via de penvoerende instelling

Volgens opgave van de UvA bedraagt de bijdrage over 2023 €2.516.000 (2022: €2.319.000). Deze bijdrage is inclusief de bedragen uit hoofde van het matchingsprogramma (€165.000) en promotiebonussen (€73.000).

Overige inkomsten

De overige inkomsten worden gevormd door extern gefinancierd onderzoek, GCTF, publicaties en overige opbrengsten, na aftrek van de toerekenbare directe kosten van deze activiteiten.

Extern gefinancierd onderzoek

	2023	2022
(x € 1.000)		
Bruto omzet	1.819	1.942
Directe kosten	<u>1.656-</u>	<u>1.941-</u>
	163	1

De omvang van het extern gefinancierd onderzoek is licht afgenomen, waarbij een gedegen marge behaald wordt uit management fees, opslag op tarieven, en overhead vergoedingen. De grotere projecten zoals Matra, Dilema en de GCTF-projecten draaien vollop, en projecten als RAMP en VW Memocracy in 2023 in de eerste volledige jaren. Verder is in 2023 Accountability Ukraine als belangrijk nieuw project opgestart. De belangrijkste opbrengsten uit onderzoek worden uit de volgende projecten gegenereerd:

- Matra
- GCTF (Watchlisting, Maritime, REMVE)
- Dilema
- Leerstoel wapenbeheersing
- RAMP
- VW Memocracy
- Accountability Ukraine

De opbrengsten uit extern gefinancierd onderzoek kunnen volledig als subsidies beschouwd worden en hebben een incidenteel karakter aangezien ze op projectbasis zijn verstrekt. De gerealiseerde subsidies zijn op een bedrag van €413.400 na reeds goedgekeurd door de subsidieverstrekker.

GCTF

	2023	2022
(x € 1.000)		
Bruto omzet	2.165	2.219
Directe kosten	<u>1.840-</u>	<u>1.879-</u>
	325	340

Dit betreft uitsluitend de inkomsten uit hoofde van het penvoerderschap van de Administrative Unit van het Global Counterterrorism Forum (GCTF AU). Dit contract is initieel aangegaan voor de periode juni 2015-december 2019 en is inmiddels verlengd en met 2026. De marge is vergelijkbaar met 2022, enerzijds door de eenmalige vrijval van de reservering voor personele lasten 2018, anderzijds door minder activiteiten in de Administrative Unit en negatieve koersverschillen.

Publicaties	2023	2022
(x € 1.000)		
Bruto omzet	365	420
Directe kosten	<u>367-</u>	<u>367-</u>
	2-	53

Bij Asser Press heeft uitval door ziekte geleid tot een lager aantal publicaties, hetgeen samen met hogere personeelslasten in 2023 een lager resultaat heeft opgeleverd.

Overige opbrengsten	2023	2022
(x € 1.000)		
Bruto omzet	735	681
Directe kosten	<u>898-</u>	<u>713-</u>
	163-	32-

De verslechtering van het resultaat bij 'overige opbrengsten' (o.a. interuniversitaire netwerken, educatie, training) wordt veroorzaakt door het niet doorgaan van verwachte subsidies op enkele evenementen en tegenvallende resultaten op het lesgeven.

Bij overige opbrengsten is een bedrag van €407.000 aan subsidies verantwoord. Deze subsidies hebben een incidenteel karakter aangezien ze op projectbasis zijn verstrekt en zijn op een bedrag van €85.000 na reeds goedgekeurd door de subsidieverstrekker.

Lasten

Personele lasten		
(x € 1.000)	2023	2022
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto salarissen	3.891	3.442
Sociale lasten	469	419
Pensioenlasten	<u>532</u>	<u>530</u>
	4.892	4.391
Af: medewerkers specifiek toegerekend aan projecten	<u>2.924-</u>	<u>2.735-</u>
	1.968	1.656
<i>Overige personele lasten</i>		
Externe inhuur	36	100
Overige	<u>37</u>	<u>-</u>
	73	100
	<u>2.041</u>	<u>1.756</u>

Op 31 december 2023 waren 56 medewerkers (2022: 57 medewerkers) in loondienst werkzaam binnen de Stichting (zie ook eerdere kopje 'personeel').

De pensioenaanspraken van de werknemers zijn verzekerd bij het ABP. De Stichting heeft bij eventuele tekorten in het pensioenfonds geen verplichting tot aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premieverhogingen.

De vermindering voor 'medewerkers specifiek toegerekend aan projecten' heeft zowel betrekking op personele lasten van medewerkers die volledig worden ingezet op één specifiek project als op geschreven uren op projecten.

Afschrijvingslasten

(x € 1.000)	2023	2022
Materiële vaste activa	<u>252</u>	<u>282</u>

Huisvestingslasten

(x € 1.000)	2023	2022
Verzekeringen	6	13
Onderhoud	156	56
Energie en water	44	39
Schoonmaakkosten	135	120
Heffingen	21	17
Beveiligingskosten	<u>17</u>	<u>12</u>
	379	257

De onderhoudskosten zijn in 2023 incidenteel hoog en betreffen bijkomende kosten bij de in 2023 uitgevoerde renovatie.

Overige lasten

(x € 1.000)	2023	2022
Automatiseringslasten	135	99
Kantoorlasten	163	143
Administratie- en advieslasten	25	29
Overige lasten	<u>30</u>	<u>31</u>
	353	302

De administratielasten hebben betrekking op de kosten voor de accountantscontrole, uitbesteding van de salarisadministratie aan de UvA, en fiscale adviezen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het bestuur wordt voorgesteld het exploitatieresultaat over 2023 van €291.000 (last) als volgt te bestemmen:

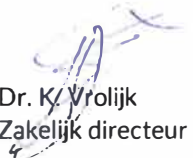
- Ten laste van de algemene reserve: €234.000;
- Ten laste van de bestemmingsreserve Inhoudelijke ontwikkeling: €57.000;

Dit voorstel is reeds in de balans verwerkt.

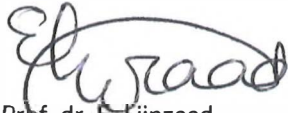
's-Gravenhage, 29 mei 2024

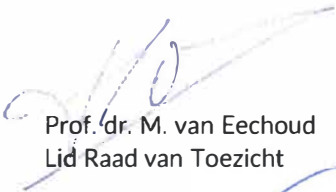
Dr. C. Paulussen
Waarnemend wetenschappelijk directeur en bestuurder

Dr. K. Vrolijk
Zakelijk directeur en bestuurder

Prof. dr. E. Lijnzaad
Voorzitter Raad van Toezicht

Prof. dr. M. van Eechoud
Lid Raad van Toezicht

Prof. dr. R. Janse
Lid Raad van Toezicht

Drs. G. Reus-Deelder
Lid Raad van Toezicht

Prof. Mr. B. Smulders
Lid Raad van Toezicht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting T.M.C. Asser Instituut

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting T.M.C. Asser Instituut gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting T.M.C. Asser Instituut op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting T.M.C. Asser Instituut zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van

controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 3 juni 2024

Van Ree Accountants

mr.drs. G.J. de Jong RA

ASSER
INSTITUTE

Centre for International & European Law

Bezoekadres

R.J. Schimmelpennincklaan 20-22
2517 JN Den Haag

Postadres

Postbus 30461
2500 GL Den Haag

T +31 (0)70 342 03 00

E info@asser.nl
www.asser.nl

X [@TMCAsser](https://www.tmcasser.nl)